

පැළෑටි හා ගස්වැල්

3, 4, 5 වසර පරිසරය

DIVISIONAL EDUCATION OFFICE REDEEMALIYADDA - MAHIYANGANAYA

පැළෑටි හා ගස්වැල්

ස්වාභාවික පරිසරයේ ඇති ගස්වැල්, මිනිසා හා එකිනෙකට බද්ධව පවතී. නොයෙක් විවිධත්වයන්ගෙන් යුක්ත වූ ශාක වනාහි මිනිසාට විවිධාකාර ප්‍රයෝජන රැසක් සපයන, ස්වභාව ධර්මයා විසින් දායාද කරන ලද අපූර්වත ම අංගයකි. මේ නිසා මිහිතලයේ වෙසෙන මිනිසා ඇතුළු සියලු සත්ත්ව කොට්ඨාසයන්ට ශාක නොමැතිව ජීවයක් නොමැත.

වත්මන් යුගයේ මුදල් මූලික කර ගත් සමාජයක් තුළ පැළෑටි හා ගස්වැල්වලින් සමන්විත පරිසරය අඛණ්ඩව විනාශ කරමින් පවතී. මේ නිසා පරිසරයේ සමතුලිතතාවයට මහෝපකාරී වන ගස් වැල් රෝපණය කරමින් පරිසර සංරක්ෂණයට දායක වීම අප සතු යුතුකමකි.

ශාක වර්ගීකරණය කරමු.

ශාක

ගස

වැල්

පඳුරු

පැළෑටි

ශ්‍රී ලංකා වනජීවී

◀ Back

ගස

කඳු ශක්තිමත්ව උසට වැඩෙන ශාක ගස් ලෙස හඳුන්වයි. උදාහරණ වශයෙන් කොස්, පොල්, තේක්ක, කොහොඬ, ආදිය ගත හැකිය.

කොහොඬ

තේක්ක

පොල්

කොස්

ගස්

ගසක ලක්ෂණ

- ❖ ශක්තිමත් කඳක් ඇත.
- ❖ ඇතැම් ශාකවල කඳ තුළ අරවුවක් ඇත.
- ❖ උසට වැඩෙයි.
- ❖ අතු බෙදී පවතී.
- ❖ මුල් පොළොවට තදින් සම්බන්ධ වී ඇත.

ගස්වලට උදාහරණ

- ❖ කොස්
- ❖ පොල්
- ❖ තේක්ක
- ❖ කිතුල්
- ❖ අඹ
- ❖ දෙල්
- ❖ කුඹුක්
- ❖ නැදුන්
- ❖ හොර
- ❖ බුරුත
- ❖ පලු
- ❖ වීර
- ❖ කොහොඹ
- ❖ රබර්

කොස්

පොල්

තේක්ක

කිතුල්

අඹ

දෙල්

කුඹුක්

නැදුන්

හොර

බුරුත

පලු

වීර

වැල්

[◀ Back](#)

යම් ආධාරකයක් වටේ විතෙමින් වැඩෙන ශාක වැල් ලෙස හඳුන්වයි. උදාහරණ වශයෙන් කරවිල, වැල්පොඩම්, සමන්පිච්ච, ඩුලත් ආදිය ගත හැකිය.

බුලත්

සමන්පිච්ච

වැල් පොඩම්

කරවිල

වැල්

වැලක ලක්ෂණ

- ❖ ශක්තිමත් කඳක් නැත.
- ❖ බොහෝවිට ආධාරකයක එතී ඉහළ නගීයි.
- ❖ විටෙක පොළොව මත ගමන් කරයි.

වැල්වලට උදාහරණ

- ❖ බුලත්
- ❖ නාගවල්ලි
- ❖ ගම්මිමිස්
- ❖ කිප්පිලි
- ❖ වැල්දොඩම්
- ❖ මැකරල්
- ❖ වට්ටක්කා
- ❖ කොමඩු
- ❖ මිදි
- ❖ ලඞු
- ❖ වැල්පෙනෙල
- ❖ වැටකොළ
- ❖ කරවිල
- ❖ බතල
- ❖ කටරොඩු
- ❖ කිරි අතුණ
- ❖ දඹල
- ❖ ගිරිතිල්ල
- ❖ පිපිඤ්ඤා
- ❖ හාතවාරිය
- ❖ පුහුල්

බුලත්

නාගවල්ලි

ගම්මිමිස්

කිප්පිලි

වැල්දොඩම්

මැකරල්

වට්ටක්කා

කොමඩු

මිදි

ලඞු

වැල්පෙනෙල

වැටකොළ

කරවිල

බතල

කටරොඩු

කිරි අතුණ

දඹල

ගිරිතිල්ල

පිපිඤ්ඤා

හාතවාරිය

පැළෑටි

ශක්තිමත් බවෙන් අඩු උසින් අඩු ශාක පැළෑටි ලෙස හඳුන්වයි. උදාහරණ වශයෙන් පොල්පලා, කුප්පමේතිය, මොණරකුඩුමිබිය, කුඩලු ආදිය ගත හැකිය.

[◀ Back](#)

කුඩලු

මොණරකුඩුමිබිය

කුප්පමේතිය

පොල්පලා

පැළෑටි

පැළෑටියක ලක්ෂණ

- ❖ ශක්තිමත් කඳක් නැත.
- ❖ කඳ සිහින් ය.
- ❖ උසට නොවැඩෙයි.
- ❖ අතු බෙදී පවතී.
- ❖ මූල පද්ධතිය සිහින් ය.

පැළෑටිවලට උදාහරණ

- ❖ කුප්පමේනිය
- ❖ පොල්පලා
- ❖ මිරිස්
- ❖ වම්බටු
- ❖ තක්කාලි
- ❖ ඉරිවේරිය
- ❖ තම්පලා
- ❖ මදුරුතලා
- ❖ නිදිකුම්බා
- ❖ මොණරකුඩුම්බිය
- ❖ දාස්පෙතියා
- ❖ බණ්ඩක්කා
- ❖ කිකිරිදිය
- ❖ ඉරමුසු
- ❖ නිරමුල්ලිය
- ❖ පිටවක්කා

කුප්පමේනිය

පොල්පලා

මිරිස්

වම්බටු

තක්කාලි

ඉරිවේරිය

තම්පලා

මදුරුතලා

නිදිකුම්බා

මොණරකුඩුම්බිය

දාස්පෙතියා

බණ්ඩක්කා

පැළෑටි

[◀ Back](#)

උසින් අඩු අතු හොඳින් බෙදී ඇති, ප්‍රදේශයක පැතිරී ඇති ශාක පළුරු ලෙස හඳුන්වයි. උදාහරණ වශයෙන් රත්මල්, බෝවිටියා, තේ, කිරිඳිදි, ආදිය ගත හැකිය. **කිරි ඉදිදි**

රත්මල්

බෝවිටියා

තේ

පඳුරු

පඳුරක ලක්ෂණ

- ❖ ශක්තිමත් කඳක් නැත.
- ❖ උසට නොවැඩෙයි.
- ❖ පොළොවේ සිට ම අතු විහිදුණු ආකාරයක් දක්නට ලැබේ.
- ❖ මොටෙයියන් මගින් පැළ ලබා ගත හැකි ය.

පඳුරුවලට උදාහරණ

- ❖ කෙසෙල්
- ❖ රම්පේ
- ❖ කහ
- ❖ ඉතුරු
- ❖ කෝමාරිකා
- ❖ ඇන්තුරියම්
- ❖ සේර
- ❖ ගොයම්
- ❖ උක්
- ❖ උණ
- ❖ මානා
- ❖ රිතණ
- ❖ අන්නාසි
- ❖ ලික්ස්
- ❖ ලෑණු
- ❖ කැරට්
- ❖ වැටකෙයියා
- ❖ ඉලුක්
- ❖ හබරල
- ❖ පන්
- ❖ බීරි
- ❖ කුරක්කන්
- ❖ මෙනේරි

කෙසෙල්

රම්පේ

කහ

ඉතුරු

කෝමාරිකා

ඇන්තුරියම්

සේර

ගොයම්

උක්

උණ

මානා

රිතණ

අන්නාසි

ලික්ස්

ලෑණු

කැරට්

වැටකෙයියා

ඉලුක්

හබරල

පන්

ගසක් හා පැළෑටියක් අතර දක්නට ලැබෙන වෙනස්කම්

ගස	පැළෑටිය
උසට වැඩෙයි.	උසට නොවැඩෙයි
කඳ ශක්තිමත් ය.	කඳ ශක්තිමත් නැත.
බොහෝ විට අරවුවක් දක්නට ලැබෙයි.	අරවුවක් දක්නට නොලැබෙයි.
දිගුකාලීනව පවතී.	කෙටි කාලයකින් විනාශ වෙයි.
ශක්තිමත් මූල පද්ධතියක් ඇත.	ශක්තිමත් බවින් අඩු මූල පද්ධතියක් ඇත.

ක්‍රියාකාරකම්

ක්‍රියාකාරකම්

ක්‍රියාකාරකම් I
ක්‍රියාකාරකම් II

පහත දක්වා ඇති ශාකයන් මවුසය මගින් රැගෙන ගොස් එම ශාකය අදාළ කාණ්ඩයට දමන්න.

දං	තේක්ක	මෑ	මොණරකුඹුල්ලිය
මදු	බෝවිටියා	දෙල්	කොස්
පිල	රත්මල්	පිටවක්කා	කොහොඹ
පෝට	තැදුන්	කරවිල	පොල්පලා
ලුණුවිල	රසකිඳු	කුප්පඵලිය	ඉද්ද

වෘක්ෂ	වැල්	පැළෑටි	පඳුරු
			

මලක කොටස්

කලංකය

රේණු

කීලය

පෙති

ඩිම්බ කෝෂය

මනිපත්‍ර

නටුව

ක්‍රියාකාරකම්

ක්‍රියාකාරකම් I

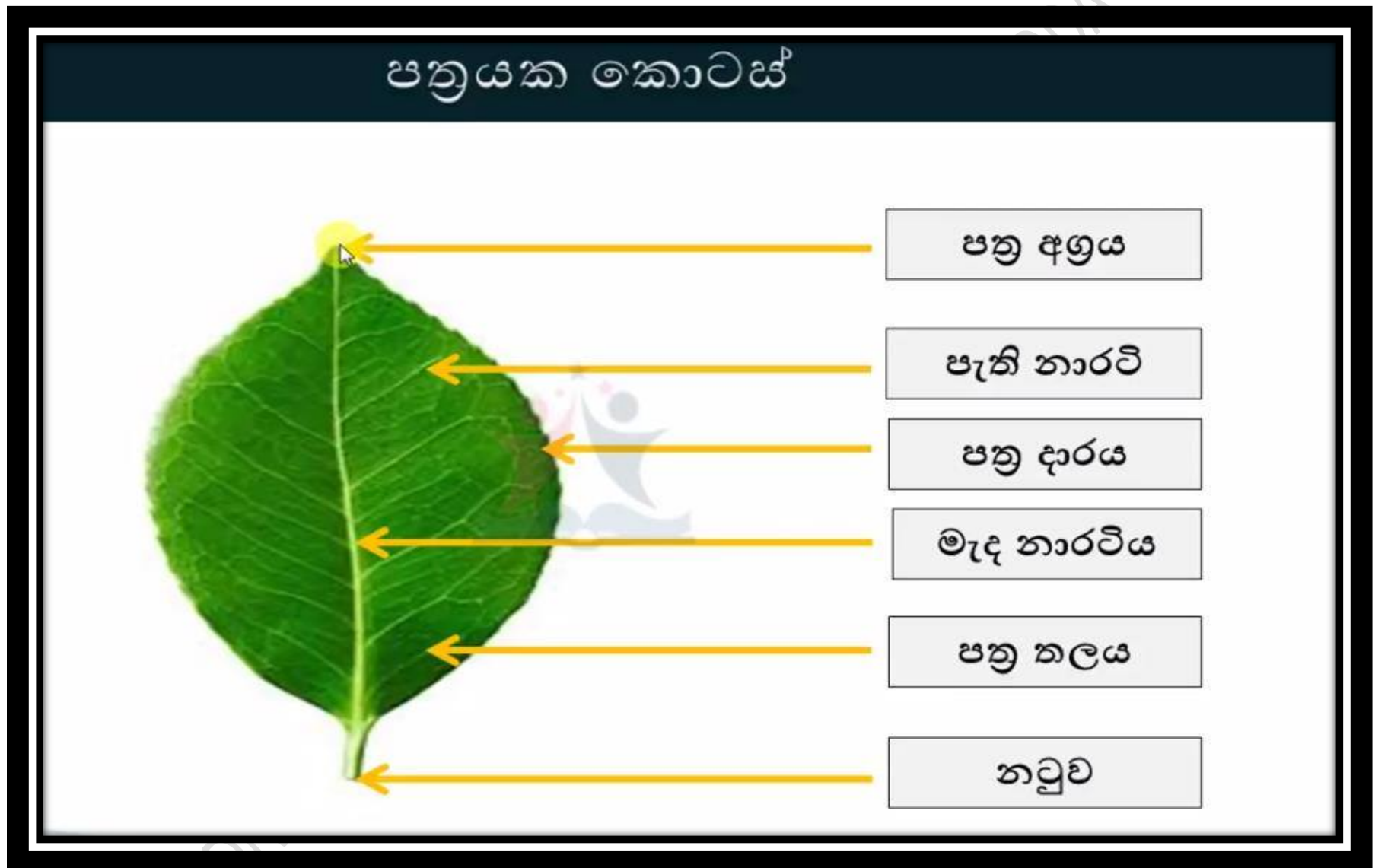

ක්‍රියාකාරකම් II

- පහත දක්වා ඇති මල් වර්ග පිළිබඳ නිවැරදි ප්‍රකාශය දී ඇති පිළිතුරු තුළින් තෝරන්න.

	ෆර්මිය මල් තනි මල් වශයෙන් පිපේ. ෆර්මිය මල් පොකුරු මල් වශයෙන් පිපේ.
	වඩාත් යුවිඳු හමන මල් වර්ගයක් වන්නේ පිච්ච මල් ය. පිච්ච මල් වලට වඩා ඉඳිඳු මල් යුවිඳුන් වැඩි ය.
	වදු මල් පොකුරු මල් වශයෙන් පිපේ. වදු මල් තනි මල් වශයෙන් පිපේ.
	වී මැස්සා මල්වලට හානි කරන සතෙකි. වී මැස්සා මල්වලට හානි කරන සතු නොවේ.

බීජ හඳුනා ගැනීම

විශාකාරතම

බීජ

බීජ ව්‍යාප්තිය

සුළඟින් ගසා බෝවන ආකාරය

තොර, ගම්මාල, ඇට්ටෝනියා, ඉළික්, කපු, අගුණ, වරා, ඉඬුල්, ඕකිඩි වර්ග වැනි බීජ සුළගේ පාවී යයි.

නොර

Back

විශාකාරකම්

බීජ හඳුනා ගැනීම

බීජ

බීජ ව්‍යාප්තිය

සතුන් මගින් ගෙන බෝවන ආකාරය
තත්තිරි, ඉළික්, ඇපල, ගල්කුර, කරල් හැබෝ වැනි බීජ සතුන්ගේ ඇගේ ද මිනිසුන්ගේ ඇඳුම් වල ද ඇලවේ. ඒ ආකාරයට ඒවා වෙනත් තැන් වලට පැතිරෙයි. හිඬුටු, පි, කපු, කොස්, අඹ, දොඹ ආදිය කුරුල්ලන් වැනි සතුන් ආහාරයට ගැනීමේදී ව්‍යාප්ත වේ.

Back

බීජ හඳුනා ගැනීම

බ්‍රිතාන්‍යාධිකාරී

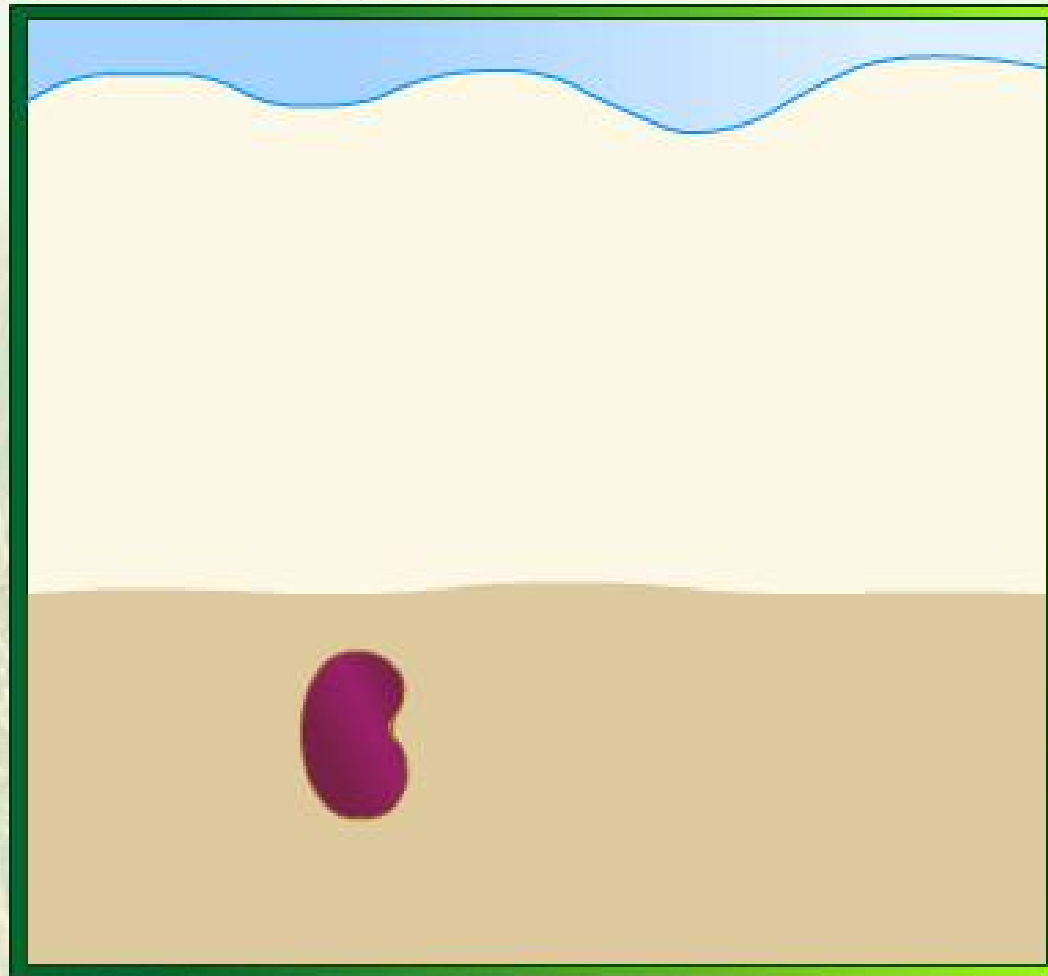
බීජ

බීජ ව්‍යාප්තිය

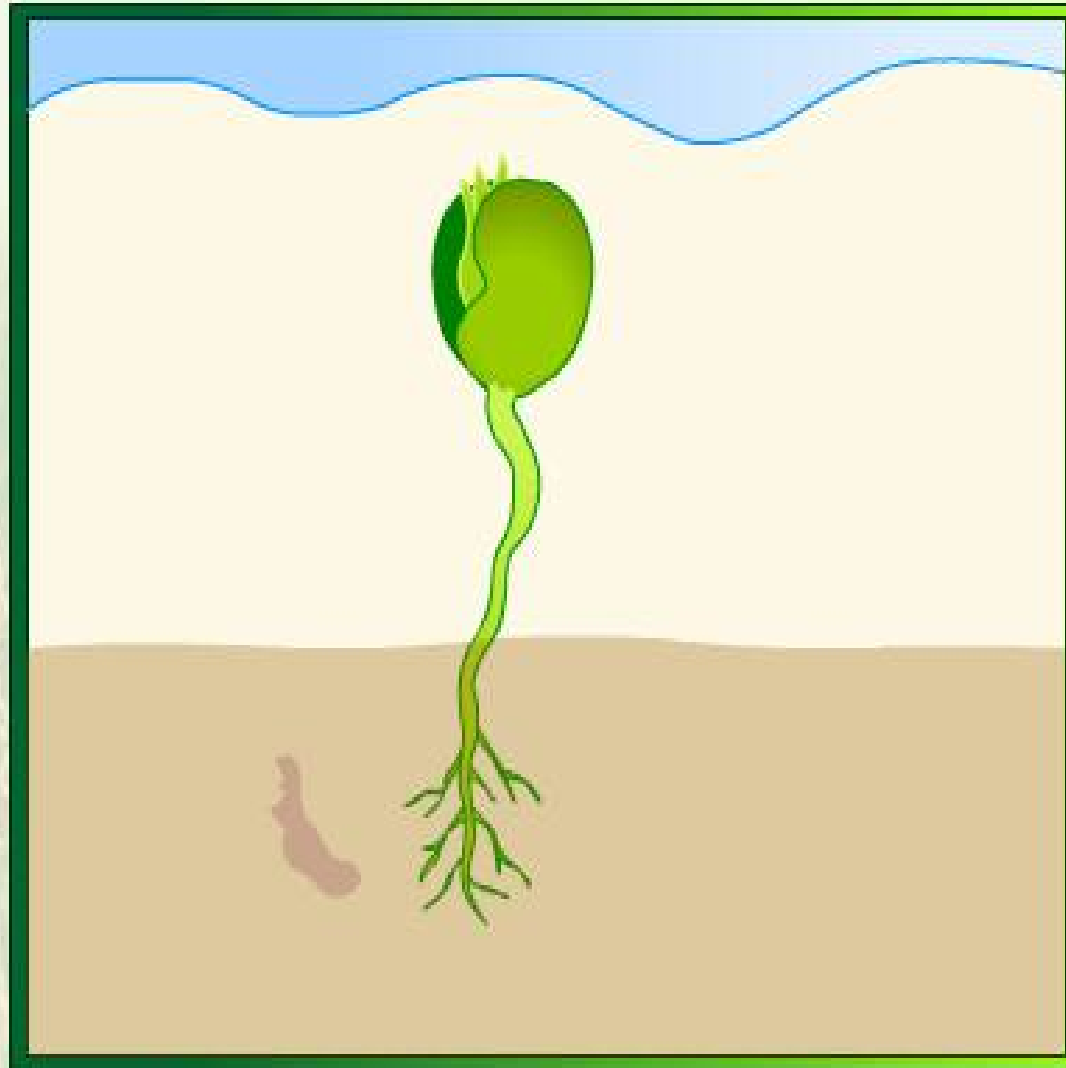
ශාක වගින බීජ ව්‍යාප්ත වන ආකාරය
 වසර, රවර්, මාර, කවිපි, කුඩල, මදවිය, ඔළිද වැනි බීජ පිපිරීම
 මගින් විසිර යයි.
 බීජ රහිතව මුල් මගින් ද පැළ හට ගනී. උදාහරණ ලෙස දෙල්,
 නෙල්ලි, බෙලි ආදිය ගත හැකිය.

Back

- බීජයක් පැළෑටියේදී අපට අවස්ථා 3ක් දැකිය හැකිය. බීජයේ පොත්තෙන් පිටතට පැළෑටිය පිළිසීම, පස පසාරු කර ගැනීම, ආහාර ලබා ගැනීම.

- බීජ මගින් ශාක බෝවීම ඇතිවේ. බීජයක් පැළවීම සඳහා තෙතමනය, උෂ්ණත්වය, වාතය යන සාධක අවශ්‍ය වේ.

තේමාව : පැළෑටි හා ගස් වැල්

- ගාකයක මුල්, කඳ, පත්‍ර, බීජ, ගෙඩි, කරල් සම්පූර්ණ අධ්‍යයනය

- ගාකයේ මුල් හටගෙන ඇති ස්ථානය
- මුල් බෙදී ඇති ආකාරය
- මුල් ටිකිදී ඇති දර/ දිය ප්‍රමාණ

- පත්‍රවල හැඩය
- පත්‍ර කාරටි ටිකිදී ඇති ආකාරය

- බීජ පිහිටා ඇති ආකාරය
- බීජවල ප්‍රමාණය, හැඩය, වර්ණය, බීජ සංඛ්‍යාව

- ලංකාවට පමණක් ආවේනික ගස් වැල් විශාල ප්‍රමාණයක් ඇත.
- එහෙත් වර්තමානයේ මෙම ගස් වැල් විනාශ වෙමින් පවතී. වනාන්තර විනාශ කිරීම, විදේශීය ශාක වගාකිරීම එයට හේතු වෙයි.
- ශ්‍රී ලංකාවට පමණක් ආවේනික වූ ගෘක කිහිපයක්,
බෝවිටියා, ඉඳි, ගොඩපර, කෙකටිය, කුඹුක්, රක්අත්තන, වල් කදුරු, පොඹ, කුරුඳු
- ලංකාවට පමණක් ආවේනික ගස් වැල් විශාල ප්‍රමාණයක් ඇත.
- එහෙත් වර්තමානයේ මෙම ගස් වැල් විනාශ වෙමින් පවතී. වනාන්තර විනාශ කිරීම, විදේශීය ශාක වගාකිරීම එයට හේතු වෙයි.
- ශ්‍රී ලංකාවට පමණක් ආවේනික වූ ගෘක කිහිපයක්,
බෝවිටියා, ඉඳි, ගොඩපර, කෙකටිය, කුඹුක්, රක්අත්තන, වල් කදුරු, පොඹ, කුරුඳු

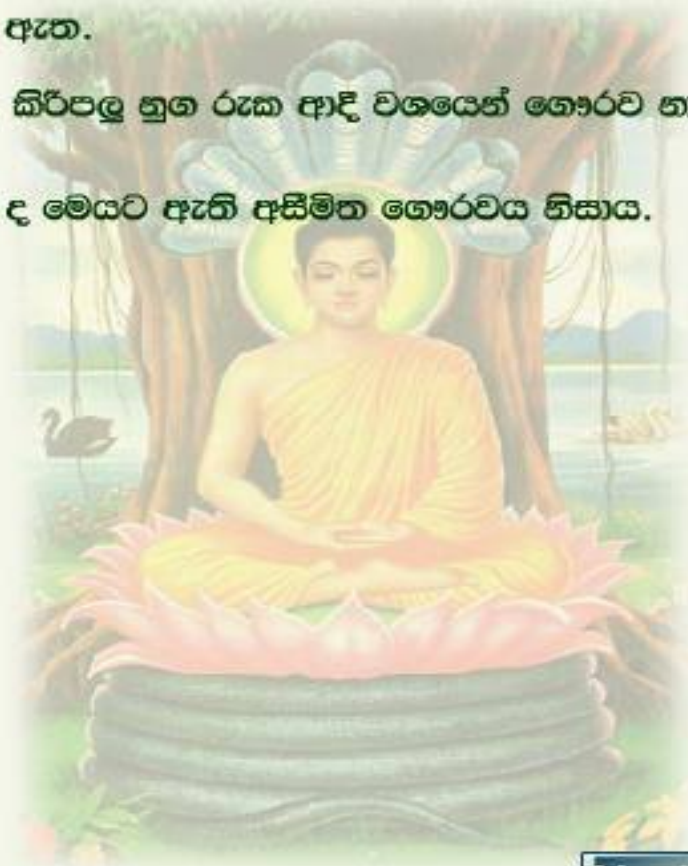

චේතනාසික චරිතාකමක් ඇති ශාක

බුද්ධාකාරණම්

- ❁ චේතනාසික චරිතාකමක් ඇති ශාකයක් ලෙස ගැහිමේදී බෝ ගස වැදගත් තැනක් ගනී. බුදුන් වහන්සේට බුදුවන්නට සෙවන ලබා දුන්නේ බෝ රුකයි.
- ❁ වමෙන් ම සත්සතිය ගත කිරීමට ද වෘක්ෂ උපකාරී වී ඇත.
- ❁ මෙම හේතූන් නිසා මිඳෙල්ල රුක, අප්පාල නූග රුක, කිරිපලු නූග රුක ආදී වශයෙන් ගෞරව භාම දී ඇත.
- ❁ අප "ජය ශ්‍රී මහා බෝධින් වහන්සේ" යයි අමතන්නේ ද මෙයට ඇති අසීමිත ගෞරවය නිසාය.

Next

වේනිහාසික වර්නාකමක් ඇති ශාක

විශාකාරකම්

ආගමික හා සාහිත්‍ය, දේශපාලනික, සාමාජීය , ඇදහිලි ආදියට සම්බන්ධ ශාක රැසකි. බෝ, හා, නුග, කොහොඹ, සියඹලා ආදිය ඉන් ප්‍රධාන වේ.

අනුරපුර ජය ශ්‍රී මහා බෝධිය, දෙහිපිටියේ නුග රුක, වල්ලි අම්මා කෝවිල අසල සියඹලා ගස ආදී ගස ශ්‍රී ලාංකිකයන් අතර ජනප්‍රිය වූ ශාක ලෙස ගැනේ.

පොඬුම්ගස්තැන්න, පුවක්ගස්ගන්දිය, කරදගොල්ල, නාගස්ගන්දිය, කැන්දලන්ද, බික්මි වැව ආදී නම් ශාක පදනම් කොට ගෙන නිර්මාණය වී ඇත.

ඇතැම් පළාත්වල ගමන් බිමන් යාමේදී නුග ගසකින් අත්තක් කඩා දේව ආරක්ෂාව පතා වල්ලායාම සිරිතක්ව පවතී.

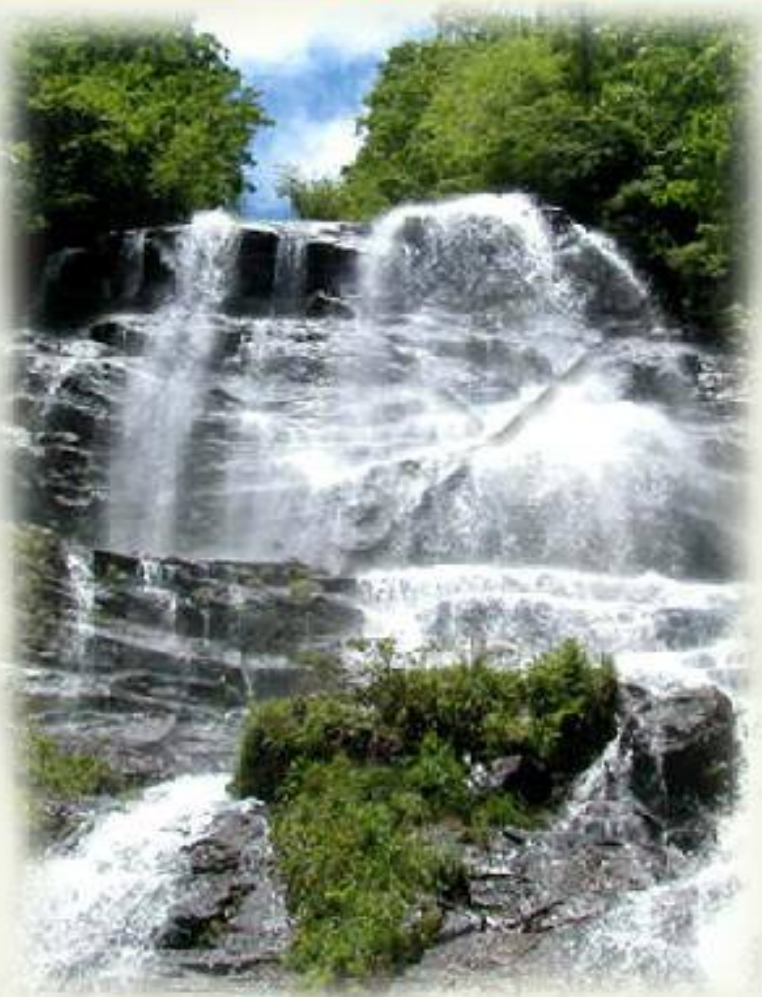
ශාක වලින් ඇති ප්‍රයෝජන

ක්‍රියාකාරකම්

- ශාක අප අවට වාතය පිරිසිදු කරයි, අපට අවශ්‍ය ආහාර සපයයි.
- එනම් අවට පරිසරයේ ඇති අපිරිසිදු වාතය උරාගෙන පිරිසිදු වාතය පරිසරයට මුදා හරිනු ලබයි.
- අප අවට පරිසරයට සිසිලසක් ලබාදෙයි.
- අපට අවශ්‍ය ඖෂධ වර්ග ලබා දෙයි.
- වර්ෂාව ලබා දීමට උපකාරී වෙයි.
- ඉන්ධන ලබා දෙයි.
- නිවාස සහ ගෘහ භාණ්ඩ සෑදීමට අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය සපයයි.
- සතුන්ට ආහාර සහ ආරක්ෂාව හා සෙවන සපයයි.
- පසෙහි ජල ප්‍රමාණය වැඩි කරයි.

හඳුනාගත් ශාක පත්‍ර 10 ඇඳ පැස්ටල් යොදාගනිමින් ක්‍රියාකාරකම් කරන්න

- * පත්‍ර නාරටි විහිදී ඇති ආකාරය (එහි දී, ශාකයෙන් වැටී ඇති පත්‍රයක පිටුපස පැත්ත කඩදාසියක අවිච්ඡිද්‍ර ගසා සලකුණු කර ගැනීමට සිසුන් යොමු කරන්න.)

- ශාක පත්‍ර යොදාගෙන සමනලයකුගේ සත්ව ආකෘතියක් සුදු පසු බිමක නිර්මාණය කරන්න

ශාක පිළිබඳ ගායනා

විශාකාරකම්

අහඹු වලින

උඩපල ගත්තත්
බිමපල ගත්තත්
උඩ පලගත්තත් බිම
පුංචි පුංචි ගෙඩි

තුං තුඹ මල් තුනයි
තිත්ත කැකිරි දෙකයි
තුං තුඹ මල් තුනට
තිත්ත කැකිරි දෙකට

පුංචි බතල ගැට
ළඳ වටකර බහින
ලොන්චි නැන්ද බඩ
තම්බල කන බිහර

අත්තක
අත්තක
පිපිච්ච
තකදොං පිපිච්ච

විනවන දුටුන

බලන් පැද

වට්ටක්කා
වට්ටක්කා
පලගත්තත්
වට්ටක්කා

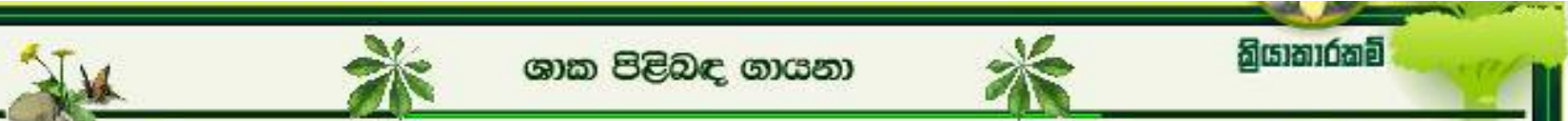
තුනයි
දෙකයි
කපන්
කපන්

තුඹකොළ
බතල
බැඳගන
බතල

සුදුමල්
රතුමල්
මදුමල්
මදුමල්

අත්ත නොදැයි

කට පාඩම් කිරීමට දීම අවශ්‍ය නොවේ-රස වින්දනය සඳහා පමණි

 ශාක පිළිබඳ ගායනා

අත්ත නොදැයි තද වැස්සට
 පිත්ත නොදැයි තද වර්මට
 ගොතේ නොදැයි දැස ධර්මේ
 මේ මල නොදැයි බුදු මහලට

අත්ත බලාපත් අත්තක ඉඳ
 පුටු පලාගෙන අඟනෙක් මද
 කකා ගිය ලෙල්ල රැසකර
 අද බැරිනම් හෙට තෝරාපත්

ඉසලන්න
 අඹරන්න
 ලියවන්න
 ගෙනියන්න

ලෝලු
 කාලු
 උයාලු
 යාලු

විෂය සමගාමී අත්දැකීම් ලබාදීම සඳහා පමණක් යොදාගන්න.

තා ගස

උපුටා ගැනීම- අන්තර්ජාලය.

K.G.JAYASINGHE.(I.S.A)

පරිසරයට පෙළ
පොතක් නොමැති
බැවින් දරුවාගේ
නිවසට share
කරන්න කාරුණික
වන්න!

0712849634

ස්තූතියි.